

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ЗАТВЕРДЖУЮ**

**Ректор НТУ,  
професор М.Ф. Дмитриченко  
«\_\_\_»\_\_\_\_\_ 2019 р.**

**ПРОГРАМА**

**державного екзамену  
для здобуття ступеня бакалавра  
за фаховим спрямуванням  
«Організація митного контролю на транспорті»  
напряму підготовки 6.070101 «Транспортні технології  
(автомобільний транспорт)»**

Затверджено на засіданні навчально-методичної комісії ЦЗДН НТУ  
Протокол №1 від «29» серпня 2019 р.

Директор Центру заочного та дистанційного  
навчання

\_\_\_\_\_ Ковбасенко С. В.  
(підпис)

**КИЇВ – 2019**

Програма державного екзамену для здобуття ступеня бакалавра за фаховим спрямуванням «Організація митного контролю на транспорті» напряму підготовки 6.070101 «Транспортні технології (автомобільний транспорт)»

Вантажні перевезення / Укладачі: ст.викл. Копьяк Н.В., ст.викл. Селіванова Н.Ю.

Основи теорії транспортних процесів і систем / Укладачі: проф. Шарай С.М., ст. викл. Третиниченко О.Г.

Митний контроль /Укладачі: доц. Лебідь І.Г., ас. Денис О.В.

Критерії оцінювання знань

Директор Центру заочного та дистанційного \_\_\_\_\_ Ковбасенко С.В.  
навчання

Відповідальна за програму: ст. викл. Катрушенко Н.А.

## **ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ**

Метою державного екзамену є оцінка рівня знань фахівців з транспортних технологій (автомобільний транспорт) ступеня бакалавра напряму підготовки 6.070101 «Транспортні технології (автомобільний транспорт)».

Програма розроблена згідно з освітньо-професійною програмою, кваліфікаційною характеристикою і навчальним планом підготовки бакалаврів з напряму 6.070101 «Транспортні технології (автомобільний транспорт)» у Національному транспортному університеті.

Програма включає питання державного екзамену з ряду дисциплін фахової підготовки бакалаврів з транспортних технологій, передбачених навчальним планом з фахового спрямування «Організація митного контролю на транспорті».

В білетах для державного екзамену передбачено 3 питання з основних професійно-орієнтованих дисциплін.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ФАКУЛЬТЕТ ТРАНСПОРТНИХ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ  
КАФЕДРА «Міжнародні перевезення та митний контроль»

**ПРОГРАМА**

з дисципліни: «ВАНТАЖНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ»

Укладачі: ст. викл. Копьяк Н.В.,  
ст. викл. Селіванова Н.Ю.,

## ***1. Транспортні характеристики вантажів***

Визначення понять: «вантаж», «вантажне місце», «транспортна характеристика вантажу», «транспортабельний стан вантажу». Об'ємно-масові характеристики вантажів. Фізико-хімічні властивості вантажів.

Визначення поняття «якість вантажу». Методи визначення якості вантажів. Особливості використання органолептичного, лабораторного і натурного методів.

## ***2. Класифікація вантажів***

Класифікація вантажів за видом продукції різних галузей народного господарства; за фізичним станом; за видом тари; за способом навантаження-розвантаження; за вагою; за фізико-хімічними властивостями, зберіганням при перевезенні; за габаритними розмірами; за обсягами відправлень; за ступенем використання вантажності; за специфічними властивостями та умовами транспортування; за вимогами охорони праці; за ступенем забруднення кузова.

Визначення поняття «швидкопсувний вантаж» і класифікація їх. Визначення поняття «небезпечний вантаж». Класи небезпечних вантажів.

## ***3. Тара та упаковка***

Визначення поняття «тара», «упаковка», «упаковування». Логістичні вимоги до тари і упаковки. Види та класифікація тари. Види транспортної, споживчої тари і тари-обладнання. Види тари-обладнання за конструкцією основи і способом з'єднання складових частин. Класифікація тари за призначенням, за ступенем жорсткості та за матеріалом виготовлення.

Основне призначення та функції упаковки. Класифікація упаковки за місцем пакування, призначенням, використаними матеріалами, формою, вантажністю і габаритами, кратністю застосування. Складові елементи упаковки.

Особливості упакування вантажів. Основні групи зовнішніх факторів стосовно яких слід здійснювати заходи щодо захисту товару при транспортуванні, вантажних і складських роботах. Комплекс заходів захисту металевих виробів від корозії. Особливості консервації й упаковки товарів та гарантійні терміни, які встановлені технічними вимогами для предметів різної точності.

Призначення та особливості використання пакувальних матеріалів. Види ізолюючих, поглинальних і амортизаційних матеріалів. Вимоги до них. Особливості використання спеціальних амортизуючих прокладок або пристосувань: гофрованого картону, текстильних амортизуючих матеріалів, полімерних матеріалів, дерев'яної стружки тощо.

Кріплення виробів у внутрішній та зовнішній тарі.

Складові елементи упаковки: етикетки, товарні знаки, штрихове і QR-кодування, голографічне і термоіндикаторне зображення. Основні функції етикеток. Види етикеток: основні фірмові, додаткові шрифтові, кольєретки,

ярлики, інформаційні, пакувальні, захисні, попереджувальні, «етикетка в етикетці», «противиносні».

Визначення поняття «товарний знак». Класифікація товарних знаків за об'єктами товарної інформації, за формою подання товарної інформації та за видом власності. Групи еко-знаків.

Визначення поняття «штрихове кодування». Види та структура штрих-кодів. Особливості застосування штрих-кодів на транспорті. Транспортна етикетка. Обладнання для штрих-кодування. Особливості верифікації.

Визначення поняття «голограма». Призначення і особливості застосування голограм.

Призначення, особливості і переваги використання термоіндикаторних зображень.

Призначення, особливості і переваги використання радіочастотної ідентифікації товарів. Структура, переваги, недоліки і сфера застосування RFID-системи.

Призначення, особливості, переваги і сфера використання QR-кодування.

#### ***4. Пакування***

Визначення поняття «транспортний пакет», «пакування». Види вантажів, що можуть бути сформовані в пакети. Вимоги до пакетних перевезень. Види засобів пакування та типи піддонів. Розміри піддонів. Класифікація піддонів. Плоскі, стоякові та ящикові піддони. Габаритні розміри їх. Особливості їх використання для різних вантажів. Типи блок-пакетів, що використовуються для перевезень довгомірних вантажів. Спеціалізовані види піддонів: флети, тилти, болстери, що використовуються для перевезень великотоннажних вантажів.

Переваги виконання пакетних перевезень. Технологія організації пакетних перевезень. Групи автотранспортних засобів, що використовуються для пакетних перевезень. Особливості виконання вантажних робіт при пакетних перевезеннях. Розміщення вантажу на піддонах. Укладання вантажів кіпами у кузові автомобіля. Вимоги до вантажів на піддонах.

Визначення навантажень на осі рухомого складу. Директивні обмеження повної маси автотранспортних засобів та осьових навантажень. Методика розрахунку осьових навантажень автопоїзда, тягача, напівпричепа.

#### ***5. Контейнеризація***

Визначення поняття «контейнер». Класифікація контейнерів за призначенням, конструкцією, масою брутто, сферою використання, матеріалом виготовлення. Поняття «універсальні контейнери» і «спеціалізовані контейнери». Типи контейнерів особливого призначення. Типи спеціалізованих контейнерів, що використовуються для певних вантажів: швидкопсувних вантажів, рідин, сипких вантажів тощо. Види контейнерів-цистерн, м'яких контейнерів.

Габаритні розміри стандартизованих контейнерів ISO. Особливості формування типорозмірного ряду великовагових контейнерів.

Спеціалізований рухомий склад, що використовується для контейнерних перевезень.

Переваги контейнерних перевезень. Технологія контейнерних перевезень. Показники якості вантажних контейнерів за призначенням, надійністю, ергономічністю, технологічністю, рівнем уніфікації, ефективністю експлуатації та економічністю використання контейнерів.

## ***6. Маркування вантажів***

Визначення поняття «маркування». Види маркування вантажів: товарне, вантажне, транспортне, спеціальне. Основні складові маркування. Маркувальні написи на вантажах. Знаки спеціального маркування. Розміщення написів при маркуванні вантажів. Особливості укладання замаркованих місць у фургонах і на відкритому рухомому складі при перевезенні однорідних вантажів.

Маркування контейнерів. Основне і додаткове маркування. Структура їх. Місця нанесення основного і додаткового маркування контейнерів.

Екологічне маркування продукції. Знаки вторинної переробки. Знаки екологічно чистої продукції. Знаки державної сертифікації країн.

## ***7. Заходи підвищення рівня збереження вантажів***

Причини пошкодження, псування і втрат вантажів. Класифікація факторів, які впливають на збереження вантажів за Н.А. Панібратцем. Характеристика агресивних, протидіючих і захисно-профілактичних факторів.

Визначення маси вантажів. Причини, що викликають втрати вантажів. Визначення поняття «природна втрата вантажу». Норми природних втрат вантажів залежно від характеру вантажу, теплої та холодної пори року, відстані перевезень, часу перевезень.

Правила пломбування вантажів. Особливості пломбування вантажів залежно від видів сполучення: для внутрішніх та міжнародних. Сучасні пломбувальні засоби: індикаторні та силові. Основні види їх, що використовуються при транспортуванні і зберіганні вантажів. Приймання вантажів для перевезення. Навантаження і розвантаження вантажів. Кріплення вантажів. Транспортування вантажів. Здача вантажів. Складування вантажів.

## ***8. Сумісність вантажів при зберіганні та транспортуванні***

Сумісність вантажів під час транспортування та складського зберігання. Класифікація вантажів за сумісністю на вантажі: що характеризуються агресивними властивостями; що схильні до зміни властивостей внаслідок дії агресивних факторів; нейтральні.

## ***9. Вантажопотоки***

Визначення поняття «вантажопотік». Характеристики вантажопотоків: обсяг перевезень вантажів, вантажообіг, потужність і вантажонапруженість. Структура вантажопотоків.

Класифікація вантажопотоків за часом. Нерівномірність вантажопотоків. Класифікація вантажопотоків за напрямками. Визначення коефіцієнтів

нерівномірності вантажопотоків за обсягом перевезень, вантажообігом і напрямками. Представлення періодичних (сезонних) коливань вантажопотоків рядом Фур'є. Прогнозування вантажопотоків.

Особливості представлення вантажопотоків у вигляді таблиць, епюр, картограм і схем.

Загальна постановка задачі оптимізації вантажних потоків. Математичне формулювання задачі оптимізації вантажопотоків. Методи оптимізації вантажопотоків. Послідовність вирішення задачі оптимізації вантажопотоків. Алгоритм методу потенціалів.

### ***10. Вибір транспортних засобів при вантажних перевезеннях.***

Порівняльні логістичні характеристики різних видів транспорту. Оцінка основних видів вантажного транспорту за основними критеріями. Особливості вибору транспортного засобу оптимальної вантажності за критеріями: собівартості перевезень вантажів і годинної продуктивності.

### ***11. Техніко-експлуатаційні показники і собівартість вантажних перевезень***

Групи загальних для всіх видів транспорту показників. Визначення основних техніко-експлуатаційних і економічних показників роботи транспортних засобів різних видів вантажного транспорту. Собівартість перевезень вантажів різними видами транспорту.

### ***12. Документи на перевезення вантажів***

Визначення поняття «транспортні документи».

Види договорів перевезення: вантажу (пошти); пасажирів і багажу; фрахтування. Загальні умови, порядок укладання і форма договорів перевезення. Предмет, сторони і основні умови договору перевезення вантажу.

Замовлення на перевезення вантажів, основні реквізити.

Визначення поняття «товарно-транспортна накладна». Види товарно-транспортних накладних (коносаментів) при виконанні перевезень вантажів різними видами транспорту у різних сполученнях. Порядок заповнення автомобільної товарно-транспортної накладної форми №1-ТН.

### ***13. Методи організації руху й роботи екіпажів транспортних засобів при вантажних перевезеннях***

Характеристика методів організації руху автомобілів при магістральних перевезеннях вантажів. Визначення понять: «наскрізний рух» і «дільничний рух» вантажних автомобілів. Різні схеми обслуговування ділянок маршруту тягачами. Форми організації роботи водіїв при магістральних перевезеннях вантажів.

Схеми організації руху автомобілів при магістральних партійних перевезеннях. Термінальна технологія перевезень вантажів. Особливості перевезень магістральних партійних вантажів збірно-роздавальними автопоїздами на розвізно-збірних маршрутах.



#### **14. Розробка графіків руху**

Суть організації роботи рухомого складу за графіком. Визначення параметрів і тривалості виконання елементів графіка руху транспортних засобів. Розробка графіків руху транспортних засобів. Графік випуску й повернення транспортних засобів. Нормативи робочого часу і часу відпочинку водіїв колісних транспортних засобів при виконанні вантажних перевезень. Розробка графіків руху рухомого складу з урахуванням випадкових факторів. Методи оцінки ефективності графіків руху транспортних засобів.

#### **15. Вимоги до перевезень конкретного вантажу**

Організація перевізного процесу конкретного вантажу з урахуванням транспортних характеристик, вимог клієнтів і ринку транспортних послуг. Особливості організації перевезень небезпечних, великовагових й великогабаритних, поштових, будівельних, сільськогосподарських, промислових, швидкопсувних вантажів, хлібобулочних виробів, продукції деревообробної, металургійної та інших галузей народного споживання.

#### **16. Розробка транспортно-технологічних систем доставки вантажів**

Визначення понять «транспортно-технологічна система» і «транспортно-технологічна схема доставки вантажів». Класифікація транспортно-технологічних систем (ТТС), переваги і недоліки їх. Принципи формування раціональних транспортно-технологічних схем доставки вантажів (ТТСДВ). Фактори, що визначають вибір транспортно-технологічних схем доставки вантажів. Вибір оптимальної ТТСДВ.

#### **17. Організація, планування, управління, облік і контроль за виконанням вантажних перевезень**

Організація, планування і диспетчерське управління вантажними перевезеннями. Системи контролю і регулювання руху вантажного рухомого складу. Облік і аналіз результатів виконання вантажних перевезень. Показники якості вантажних перевезень.

### **Список рекомендованої літератури**

1. Акимов Н.В. Упаковка грузов : справочник / Н.В. Акимов, Н.Н. Андропова, Н.М. Гаврюшин и др. – М. : Транспорт, 1992. – 380 с.
2. Вельможин А.В. Грузовые автомобильные перевозки : учебник для вузов / А.В. Вельможин, В.А. Гудков, Л.Б. Миротин, А.В. Куликов. – М. : Горячая линия. Телеком, 2006. – 560 с.
3. Вельможин А.В. Технология и организация грузовых автомобильных перевозок : учебное пособие / А.В. Вельможин. – Волгоград : ВолГТИ, 1987. – 128 с.

4. Вільковський Є.К. Вантажознавство (вантажі, правила перевезень, рухомий склад) / Є.К. Вільковський, І.І. Кельман, О.О. Бакуліч. – Львів : Інтеллект-Захід, 2007. – 497 с.
5. Воркут А.И. Грузовые автомобильные перевозки / А.И. Воркут. – К. : Вища шк. Головное изд-во, 1986. – 447 с.
6. Галабурда В.Г. Единая транспортная система : учебник для вузов / В.Г. Галабурда, В.А. Персианов., А.А. Тимошин и др. – М. : Транспорт, 2001. – 303 с.
7. Горев А.Э. Грузовые автомобильные перевозки : учебное пособие для студ. высш. учеб. заведений / А.Э. Горев. – М. : Академия, 2004. – 288 с.
8. Заенчик Л.Г. Проектирование технологических карт доставки грузов автомобильным транспортом : справочно-методическое пособие / Л.Г. Заенчик, Р.Н. Кисельман, А.Л. Смицкий. – К : Тэхніка, 1990. – 152 с.
9. Олещенко Е.М. Основы грузования : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Е.М. Олещенко, А.Э. Горев. – М. : Изд. центр «Академия», 2005. – 288 с.
10. Николин В.И. Автотранспортный процесс и оптимизация его элементов / В.И. Николин. – М. : Транспорт, 1990. – 191 с.
11. Смехов А.А. Грузование, сохранность и крепление грузов / А.А. Смехов, А.Д. Малов, А.М. Островский и др. – М. : Транспорт, 1987. – 239 с.
12. Снопков В.И. Технология перевозки грузов морем : учебник для вузов / В.И. Снопков. – СПб : АНО НПО «Мир и Семья», 2001. – 560 с.
13. Телегин А.И. Транспортная тара : справочник / А.И. Телегин, Ю.А. Балберов, Н.И. Денисов, В.Н. Брянцев. – М. : Транспорт, 1989. – 216 с.
14. Ходош М.С. Организация, экономика и управление перевозками грузов автомобильным транспортом / М.С. Ходош, Б.А. Дасковский. – М. : Транспорт, 1989. – 287 с.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ФАКУЛЬТЕТ ТРАНСПОРТНИХ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ  
КАФЕДРА «Міжнародні перевезення та митний контроль»

**ПРОГРАМА**

з дисципліни: «ОСНОВИ ТЕОРІЇ ТРАНСПОРТНИХ ПРОЦЕСІВ І СИСТЕМ»

Укладачі: проф. Шарай С.М.,  
ст. викл. Третиниченко О.Г.

## ***1. Транспортні системи та критерії ефективності їх функціонування***

Стисле поняття про транспорт.

Транспортна система України. Класифікація транспортних систем.

Формування схеми переміщення вантажів із сфери виробництва в сферу споживання. Схеми переміщення вантажів за участю одного або декількох видів транспорту.

Особливості функціонування транспортно-технологічної системи та її основні елементи. Основні недоліки функціонування транспортно-технологічних систем. Основні елементи систем постачання. Ефективність функціонування транспортно-технологічної системи та її критерії.

Участь у транспортному процесі його основних складових – транспорту, вантажу та навантажувально-розвантажувальних механізмів. Взаємозв'язок операцій із ними у системах виробництва, матеріально-технічного постачання та споживання. Фактори, які впливають на зниження витрат та трудомісткості робіт в транспортно-технологічних системах.

Взаємодія транспортних підприємств, вантажовідправників, вантажоодержувачів.

Координація дій транспорту, промислових підприємств, постачально-збутових та торгових організацій.

## ***2. Види транспорту, що входять до складу транспортної системи***

Характеристика видів транспорту, що входять до складу транспортної системи. Координація роботи різних видів транспорту.

Характерні особливості роботи залізничного та автомобільного транспорту.

Характерні особливості роботи річкового та морського транспорту.

Характерні особливості роботи трубопровідного та повітряного транспорту.

Взаємодія різних видів транспорту у транспортних вузлах.

Єдина транспортна мережа та її характеристики.

Перелік факторів, що впливають на вибір схеми перевезень вантажів та вид транспорту. Задачі автомобільного транспорту в функціонуванні транспортно-технологічних систем.

## ***3. Характеристика рухомого складу автомобільного транспорту, що виконує перевезення вантажів та пасажирів***

Основні типи та класифікація рухомого складу.

Розподіл вантажного рухомого складу за призначенням.

Класифікація рухомого складу по типу встановленого двигуна. Класифікація рухомого складу по прохідності. Класифікація рухомого складу по конструктивній схемі. Класифікація рухомого складу по вантажопідйомності. Класифікація рухомого складу по типу кузова.

Експлуатаційні властивості рухомого складу.

#### ***4. Способи виконання перевезень вантажів рухомим складом автомобільного транспорту***

Класифікація автомобільних перевезень.

Призначення автомобільних транспортних підприємств

Особливості перевезення масових навальних та насипних вантажів.

Особливості перевезення будівельних вантажів.

Особливості перевезення сільськогосподарських вантажів.

Основні вимоги до перевезення швидкопсувних вантажів.

Крупногабаритні та довгомірні вантажі. Основні вимоги до їх транспортування.

Класифікація небезпечних вантажів. Основні вимоги до їх перевезення.

Особливості перевезення торговельних вантажів.

#### ***5. Вантажі та вантажні потоки***

Вантажі та їх класифікація.

Класифікація вантажів за галузевою ознакою.

Класифікація вантажів за умовами перевезень.

Класифікація вантажів по способу виконання навантажувально-розвантажувальних робіт.

Класифікація вантажів за ознакою використання вантажопідйомності.

Класифікація вантажів за ознакою ступеня небезпечності.

Класифікація вантажів за режимом перевезення та зберігання.

Види маркування вантажів.

Вантажообіг та вантажні потоки. Основні характеристики та види вантажопотоків. Методи представлення вантажопотоків.

#### ***6. Оптимізація транспортних (вантажних потоків)***

Оптимізація вантажопотоків.

Загальна постановка задачі оптимізації вантажопотоків.

Математичне формулювання задачі оптимізації вантажопотоків.

Методи закріплення вантажовідправників та вантажоодержувачів для забезпечення мінімізації витрат на виконання транспортної роботи.

#### ***7. Транспортний процес. Маршрути вантажних автомобільних перевезень***

Транспортний процес та його складові.

Операції з транспортними, навантажувально-розвантажувальними засобами і вантажами.

Маршрути перевезень вантажів та їх основні види. Характеристика та особливості різних типів маршрутів. Схеми маятникових, кільцевих, розвізних, збірних та розвізно-збірних маршрутів.

Цикл перевезень. Класифікація циклів перевезень.

Транспортна робота, що виконується рухомим складом при виконанні перевезень за різними циклами.

Система показників, що характеризує транспортну роботу простого циклу перевезень. Система показників, що характеризує транспортну роботу рухомого складу при виконанні перевезень на розвізних маршрутах.

### ***8. Продуктивність рухомого складу та фактори, що її визначають***

Продуктивність рухомого складу автомобільного транспорту.

Фактори, що визначають продуктивність рухомого складу при виконанні перевезень на простому циклі.

Система факторів, що визначають продуктивність рухомого складу при виконанні перевезень на розвізних маршрутах.

Методика аналізу впливу техніко-експлуатаційних показників на результативні показники використання рухомого складу. Основні положення факторного дослідження продуктивності рухомого складу.

Аналіз характеру та інтенсивності залежності годинної продуктивності автомобіля у тоннах та тонно-кілометрах від техніко-експлуатаційних показників роботи рухомого складу при виконанні перевезень на простому циклі та на розвізних маршрутах.

Аналіз впливу техніко-експлуатаційних показників на годинну продуктивність автомобіля за допомогою характеристичного графіку.

### ***9. Собівартість автомобільних перевезень та фактори, що її обумовлюють***

Собівартість автомобільних перевезень, яка враховується автотранспортними підприємствами. Її основні складові.

Фактори, що визначають собівартість перевезень при їх виконанні на простому циклі.

Система факторів, що визначають собівартість перевезень при їх виконанні на розвізних маршрутах.

Методика аналізу впливу техніко-експлуатаційних показників на результативні показники використання рухомого складу. Основні положення факторного дослідження собівартість перевезень.

Аналіз характеру та інтенсивності залежності собівартість перевезень від техніко-експлуатаційних показників роботи рухомого складу при виконанні перевезень на простому циклі та на розвізних маршрутах.

Аналіз впливу техніко-експлуатаційних показників на собівартість перевезень за допомогою характеристичного графіку.

### ***10. Експлуатаційні показники роботи парку рухомого складу***

Визначення поняття парку рухомого складу.

Система показників, що визначають перевізні можливості парку рухомого складу і ефективність його використання.

Перша та друга група показників та їх характеристики.

Показники чисельності рухомого складу і використання часу перебування його в транспортному підприємстві. Визначення облікового складу парку.

Показники, які визначають середню годинну продуктивність автомобіля для простого циклу перевезень. Розрахунок середніх значень показників продуктивності парку автомобілів, які використовуються на розвізних маршрутах.

Визначення середнього обсягу перевезень та транспортної роботи парку рухомого складу за період, який аналізується.

### ***11. Формування структури парку рухомого складу та його раціональне використання***

Визначення оптимальної по вантажопідйомності структури парку рухомого складу при виконанні перевезень різних партій вантажів.

Визначення імовірності партії вантажу, для перевезення якої необхідним є автомобіль малої та середньої вантажопідйомності.

Визначення імовірності партії вантажу, для перевезення якої необхідним є автомобіль максимальної вантажопідйомності.

Формування раціональної структури парку транспортних засобів та визначення її техніко-експлуатаційних показників роботи.

### ***12. Організація та механізація навантажувально-розвантажувальних робіт на автомобільному транспорті***

Значення механізації навантажувально-розвантажувальних робіт на транспорті.

Основні елементи, що входять до складу операцій навантаження-розвантаження.

Організація процесу виконання навантажувально-розвантажувальних робіт.

Способи та засоби виконання навантажувально-розвантажувальних робіт.

Класифікація засобів механізації навантажувально-розвантажувальних робіт, що використовуються при виконанні перевезень вантажів. Класифікація навантажувально-розвантажувальних механізмів за ознакою виду та властивостей вантажів, що підлягають перевезенню. Класифікація навантажувально-розвантажувальних механізмів по принципу дії основного робочого органу. Класифікація навантажувально-розвантажувальних механізмів по ступеню їх рухомості.

### ***13. Організація спільної роботи транспортних та навантажувально-розвантажувальних засобів у системі масового обслуговування***

Основні елементи теорії масового обслуговування.

Поняття про вхідний потік вимог, час надходження, час очікування початку обслуговування та час обслуговування.

Загальна постановка задачі масового обслуговування.

Замкнута Пуассонівська система масового обслуговування. Чисельні характеристики замкнутої Пуассонівської системи масового обслуговування.

Визначення кількості постів обслуговування.

Параметри функціонування одно- та багатоканальної системи масового обслуговування.

Показники ефективності спільної роботи транспортних та навантажувально-розвантажувальних засобів.

### Список рекомендованої літератури

1. Воркут А.И. Грузовые автомобильные перевозки / А.И. Воркут. – [2-е изд.]. – К. : Вища школа, 1986. – 447с.
2. Дмитриченко М.Ф. Основи теорії транспортних процесів і систем : [навч. посібник для ВНЗ] / М.Ф. Дмитриченко, Л.Ю. Яцківський, С.В. Ширяєва, В.З Докуніхін. – К. : ВД «Слово», 2009. –336 с.
3. Гудков В.А. Теория транспортных процессов и систем : учебник [для вузов] / В.А. Гудков, А.В. Вельможин, Л.В. Миротин. – М. : Транспорт, 1998. – 167 с.
4. Дроздов А.П. Організація міжнародних перевезень основними видами транспорту [Електронний ресурс] / А.П. Дроздов. – К. : Либідь, 2006. – Режим доступу : <http://readbookz.com/book/34/1557.html>.
5. Управління автомобільним транспортом : [навч. посіб. для студ. напряму «Транспортні технології» вищ. навч. закл.] / П.Р. Левковець, Д.В. Зеркалов, О.І. Мельниченко, О.Г. Казаченко. – [2-ге вид., випр. та доп.]. – К. : Арістей, 2008. – 420 с.
6. Прокудін Г.С. Моделі і методи оптимізації перевезень у транспортних системах / Г.С. Прокудін. – К. : НТУ, 2006. – 224 с.
7. Вельможин А.В., Гудков В.А. Теория организации и управления автомобильными перевозками: логистический аспект формирования перевозочных процессов / А.В. Вельможин, В.А. Гудков. – Волгоград : Политехник, 2001. – 320 с.
8. Единая транспортная система : [учебник для вузов] / В. Г. Галабурда, В.А. Персианов, А.А. Тимошин и др. ]; под ред. В.Г. Галабурды. – [2-е изд.]. – М. : Транспорт, 2001. – 303 с.
9. Танцюра Є.В. Організація міжнародних перевезень вантажів автомобільним транспортом: [навч. посібник] / Є.В. Танцюра, В.А. Ковальов, Л.Г. Зайончик та ін. – К.: Укрінтеравтосервіс, 2003. – 157 с.
10. Данчук В.Д. Комп'ютерні технології статистичного аналізу на транспорті : [навч. посібник] / В.Д. Данчук, Г.С. Прокудін, О.І. Цуканов, Н.М. Цимбал. – К. : НТУ, 2013. – 280 с.
11. Іванюта І.Д. Елементи теорії ймовірностей та математичної статистики : навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. / І.Д. Іванюта, В.І. Рибалка, І.А. Рудоміно-Дусятська – К. : ВД «Слово», 2006. – 272 с.



НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ФАКУЛЬТЕТ ТРАНСПОРТНИХ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ  
КАФЕДРА «Міжнародні перевезення та митний контроль»

**ПРОГРАМА**

з дисципліни: «МИТНИЙ КОНТРОЛЬ»

Укладачі: доц. Лебідь І.Г.;  
ас. Денис О.В.

## ***1. Загальні поняття про митний контроль***

Визначення поняття «митний контроль». Об'єкти та суб'єкти митного контролю. Види та методи митного контролю. Основні функції та принципи митного контролю.

## ***2. Організація митного контролю***

Організація митного контролю. Завдання та напрямки організації митного контролю. Технологічні схеми митного контролю. Порядку створення зон митного контролю. Правовий статус зони митного контролю. Позначення зон митного контролю та їх меж. Режим зони митного контролю.

## ***3. Здійснення митного контролю***

Етапи здійснення митного контролю. Початок та закінчення митного контролю. Документи та відомості, необхідні для здійснення митного контролю. Форми митного контролю. Митний огляд та його складові.

## ***4. Ефективність впровадження технічних засобів митного контролю на об'єктах митної інфраструктури***

Основні види митної техніки. Правова основа застосування технічних засобів митного контролю. Оперативні завдання при здійсненні митного контролю, що вимагають застосування засобів митного контролю. Загальні та специфічні вимоги до технічних засобів митного контролю. Класифікація технічних засобів митного контролю за різними ознаками. Основні класи технічних засобів митного контролю. Ефективність застосування ТЗМК та критерії їх оцінки. Контроль використання технічних засобів митного контролю.

## ***5. Переміщення та пропуск предметів через митний кордон України***

Переміщення через митний кордон України транспортних засобів. Переміщення товарів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. Порядок переміщення валюти. Особливості пропуску товарів та транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України громадянами.

## ***6. Контроль за переміщенням через митний кордон України товарів, що містять об'єкти права інтелектуальної власності***

Особливості застосування норм митного права для захисту прав інтелектуальної власності. Основні вимоги Положення про порядок реєстрації та переміщення через митний кордон України товарів, що містять об'єкти інтелектуальної власності. Порушення прав інтелектуальної власності як порушення митних правил. Захист прав інтелектуальної власності у Митному Кодексі України.

## ***7. Контроль за переміщенням через митний кордон України лікарських засобів та предметів медичного призначення***

Контроль за переміщенням через митний кордон України лікарських засобів та предметів медичного призначення. Документи, що стосуються якості та безпеки медичної техніки та виробів медичного призначення. Перелік виробів медичного призначення, документів і матеріалів, які підлягають державній реєстрації. Реєстрація лікарських засобів та медичного обладнання.

## ***8. Технологія митного контролю специфічних видів вантажів***

Митні формальності при перевезенні небезпечних вантажів: особливості оформлення дозвільних та митних документів; технологія пропуску транспортних засобів на кордоні; контроль за доставкою вантажів. Митні формальності при перевезенні швидкопсувних вантажів: вимоги до перевезення та проведення митного оформлення та митного контролю. Митні формальності при перевезенні великовагових та негабаритних вантажів. Митні формальності при перевезенні гуманітарної допомоги та давальницької сировини.

## ***9. Сфера застосування митних систем при виконанні міжнародних перевезень***

Типи митних систем, діючих в Україні. Сутність та мета Конвенції МДП. Принципи Конвенції МДП. Основні положення про порядок застосування Конвенції МДП. Книжка МДП, вимоги щодо її заповнення. Свідectvo про допущення дорожнього транспортного засобу до міжнародних перевезень вантажів під митним забезпеченням. Гарантійні об'єднання.

Режим тимчасового ввезення (вивезення). Випадки та умови розміщення товарів у відповідності до митного режиму тимчасове ввезення (вивезення). Можливі варіанти використання товарів, ввезених під зобов'язання про зворотне вивезення. Митне оформлення виставкових товарів. Роль та призначення Конвенції про спільну транзитну процедуру. Угода про Єдиний адміністративний документ (SAD). Принципи застосування документа «Т». Технологія використання документів «Т1» та «Т2». Роль гаранта у процедурі спільного транзиту. Функціональні обов'язки принципала при виконанні перевезень за системою «Т». Надання фінансових гарантій у рамках європейських митних систем. Страхування відповідальності при виконанні перевезень за системою «Т».

## ***10. Спеціальні види державного контролю***

Види державного контролю. Фітосанітарний контроль: об'єкти контролю, органи, що здійснюють, правове регулювання, документи для здійснення. Прикордонний контроль: об'єкти контролю, органи, що здійснюють, правове регулювання, документи для здійснення. Ветеринарний контроль: об'єкти контролю, органи, що здійснюють, правове регулювання, документи для здійснення. Санітарно-епідеміологічний контроль: об'єкти контролю, органи, що здійснюють, правове регулювання, документи для здійснення. Екологічний контроль: об'єкти контролю, органи, що здійснюють, правове регулювання,

документи для здійснення. Радіологічний контроль: об'єкти контролю, органи, що здійснюють, правове регулювання, документи для здійснення. Гемологічний контроль: об'єкти контролю, органи, що здійснюють, правове регулювання, документи для здійснення.

### ***11. Митна статистика***

Порядок, методи і місце статистики в зовнішньоекономічній діяльності. Основні завдання митної статистики. Основні категорії та джерела митної електронної інформації, на базі яких, ведеться статистика зовнішньоекономічної торгівлі, та спеціальна митна статистика. Методологія ведення митної статистики, технологія збору та обробки інформації. Правила збереження та доступу до митної електронної інформації. Основні напрямки і принципи формування статистичних спостережень.

Використання даних митної статистики.

### ***12. Митні процедури та митний контроль при переміщенні товарів через митний кордон України різними видами транспорту***

Митні формальності на морському і річковому транспорті. Місця здійснення митних формальностей морських та річкових суден, членів їх екіпажів та вантажів. Митний контроль та оформлення суден закордонного плавання та членів їх екіпажів. Оформлення прибуття судна закордонного плавання. Оформлення вибуття судна закордонного плавання. Митний контроль та оформлення вантажів, що перевозяться морськими та річковими суднами. Деякі особливості здійснення митного контролю на пасажирських судах.

Митні формальності на повітряному транспорті. Митний контроль та оформлення повітряних суден і товарів, що переміщуються на них. Здійснення митного контролю та митного оформлення повітряного судна при прибутті. Митний контроль та митне оформлення повітряного судна при вибутті. Митний контроль і митне оформлення товарів, що ввозяться на митну територію України із застосуванням повітряного судна. Митний контроль і митне оформлення товарів, що вивозяться за межі митної території України із застосуванням повітряного судна. Митний контроль і митне оформлення товарів та інших предметів, що переміщуються фізичними особами. Пропуск товарів, що перевозяться транзитними авіапасажирами. Пільговий режим митного контролю повітряного судна.

Митні формальності на залізничному транспорті. Документи, необхідні для митного контролю товарів і транспортних засобів. Порядок митного огляду товарів і транспортних засобів. Ввезення товарів на митну територію України (з будь-якою метою, крім транзиту). Вивезення товарів за межі митної території України (з метою експорту, реекспорту, тимчасового вивезення або переробки за межами митної території України). Переміщення товарів транзитом через митну територію України. Митний контроль у разі відчеплення вагонів і повернення помилково направлених вантажів.

Митні формальності на автомобільному транспорті. Документи, необхідні для митного контролю товарів і транспортних засобів. Етапи митного контролю за переміщенням товарів і транспортних засобів через митний кордон України. Особливості здійснення митного контролю за переміщенням залежно від напрямку переміщення. Ввезення товарів на митну територію України. Вивезення товарів за межі митної території України. Переміщення товарів транзитом через митну територію України. Переміщення товарів через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях.

### ***13. Порушення митних правил та відповідальність за них***

Види порушень митних правил та відповідальність за такі правопорушення. Особливості відповідальності за деякі види порушень митних правил. Види адміністративних стягнень за порушення митних правил. Попередження. Штрафи. Конфіскація.

### ***14. Контрабанда***

Поняття, класифікація та характеристика контрабанди. Об'єкти, суб'єкти, предмети контрабанди. Суспільна небезпечність контрабанди. Методи контрабанди. Способи незаконного переміщення предметів через митний кордон України. Контрабанда наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів. Місця приховування, що найчастіше використовуються контрабандистами. Заходи щодо запобігання контрабанди.

### ***15. Аналіз ризиків при проведенні митного контролю. Товари «групи ризику»***

Визначення поняття «ризик» при митному контролі. Система аналізу ризиків при проведенні митного контролю: аналіз ризику, об'єкти аналізу, індикатори та оцінка ризику, сфера ризику, профілі ризиків. Групи критеріїв ризику. Відомості щодо визначення тенденцій в певних групах критеріїв ризиків. Принципи формування й діяльність системи аналізу й селекції ризику. Відповідальні виконавці по групах ризиків. Основні завдання системи аналізу та керування ризиками. Перспектива побудови та впровадження автоматизованої системи аналізу ризиків. Методи управління митними ризиками.

## **Список рекомендованої літератури**

1. Босак А.О. Митне обслуговування транспортних перевезень: [навчальний посібник] / А.О. Босак, О.Ю. Григор'єв, О.С. Скибінський, А.В. Тодощук. – Львів : Новий світ – 2000, 2010. – 474 с.
2. Ємченко І.В. Методи і технічні засоби митного контролю : [підручник] / І.В. Ємченко, А.П. Закусілов. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 432 с.
3. Кримінальний кодекс України від 05 квітня 2001 р. № 2341-III, редакція від 25.01.201 : [Електронний ресурс] . – Режим доступу

<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>

4. Митна енциклопедія: у двох томах. Т.2 / Редкол. : І.Г. Бережнюк (відп. ред.) та ін. – Хмельницький : ПП Мельник А.А., 2013. – 536 с.

5. Митні інформаційні технології : [навчальний посібник] / за ред. П.В. Пашка. – К. : Знання, 2011. – 391 с.

6. Митний кодекс України від 13 березня 2012 р. №4495-VI, редакція від 01.01.2015 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>

7. Основи митної справи в Україні : [підручник] / За ред. П.В. Пашка. – К. : Знання, 2010. – 651 с.

8. Офіційний веб-портал Верховної ради України [Електронний ресурс] : нормативно-правова база України. – Режим доступу <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2498-12>

9. Офіційний веб-портал Верховної ради України [Електронний ресурс] : нормативно-правова база України. – Режим доступу <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1068-14>

10. Офіційний веб-портал Верховної ради України [Електронний ресурс] : нормативно-правова база України. – Режим доступу <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2739-15>

11. Офіційний веб-портал Верховної ради України [Електронний ресурс] : нормативно-правова база України. – Режим доступу <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4004-12>

12. Офіційний веб-портал Верховної ради України [Електронний ресурс] : нормативно-правова база України. – Режим доступу <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3348-12>

13. Офіційний веб-портал Верховної ради України [Електронний ресурс] : нормативно-правова база України. – Режим доступу <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/123/96-%D0%B2%D1%80>

14. Офіційний веб-портал Верховної ради України [Електронний ресурс] : нормативно-правова база України. – Режим доступу <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3857-12>

15. Офіційний веб-портал Верховної ради України [Електронний ресурс] : нормативно-правова база України. – Режим доступу <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/451-2012-%D0%BF>

16. Офіційний веб-портал Верховної ради України [Електронний ресурс] : нормативно-правова база України. – Режим доступу <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1669-12>

17. Офіційний веб-портал Верховної ради України [Електронний ресурс] : нормативно-правова база України. – Режим доступу <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1036-01>

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Гришук О.К.

« \_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 2019 р.

**КРИТЕРІЇ**  
**оцінювання знань на державному екзамені**  
**для здобуття ступеня бакалавра**  
**з напрямку підготовки 6.070101 «Транспортні технології**  
**(автомобільний транспорт)»**

Загальна оцінка на державному екзамені складається із суми балів, виставлених за відповіді на кожне з трьох питань білета, та обчислюється за формулою:

$$O = \sum_{i=1}^3 B_i,$$

де  $B_i$  – кількість балів за відповідь на  $i$ -те питання.

При оцінюванні відповіді використовуються критерії що наведені в таблиці:

Загальна оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка при відповіді на $i$ -те питання	Оцінка за ECTS	Оцінка за національною шкалою на екзамені	Критерії оцінювання
90-100	30-33	A	відмінно	Випускник виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили
82-89	28-29	B	добре	Випускник вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
74-81	25-27	C		Випускник вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
64-73	22-24	D	задовільно	Випускник відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих помилок
60-63	20-21	E		Випускник володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
35-59	12-19	FX	незадовільно	Випускник володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
1-34	0-11	F		Випускник володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів

Директор ЦЗДН

С.В. Ковбасенко